

DECIZIE

07 iulie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecători

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând recursul depus de Compania „Intact Asigurări Generale” Societate pe Acțiuni, reprezentată de avocatul Victor Furnică,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Compania „Intact Asigurări Generale” Societate pe Acțiuni împotriva Comisiei Naționale a Pieței Financiare, persoană terță Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova, cu privire la anularea parțială a actului normativ,

împotriva încheierii din 07 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 01 martie 2021, prin intermediul oficiului poștal, Compania „Intact Asigurări Generale” Societate pe Acțiuni, reprezentată de avocatul Victor Furnică, a înaintat acțiune de control normativ împotriva Comisiei Naționale a Pieței Financiare, persoană terță Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova, solicitând anularea în parte a pct. 10⁴, pct. 28¹, și integral a pct. 31 din Regulamentul privind rezervele tehnice de asigurare, aprobat prin Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 1/5 din 11 ianuarie 2011.

Totodată, prin acțiunea înaintată, Compania „Intact Asigurări Generale” Societate pe Acțiuni, a solicitat emiterea ordonanței provizorii cu privire la suspendarea pct. 10⁴, pct. 28¹ și pct. 31 din Regulamentul privind rezervele tehnice de asigurare, aprobat prin Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 1/5 din 11 ianuarie 2011.

În motivarea cererii privind emiterea ordonanței provizorii prin dispunerea suspendării în parte a actului administrativ normativ, Compania „Intact Asigurări Generale” Societate pe Acțiuni, a indicat că, în temeiul art. 215 din Codul administrativ,

reclamantul va solicita instanței de judecată și emiterea ordonanței provizorii or, asupra normelor și sintagmelor din actul normativ contestat planează o suspiciune de ilegalitate serioasă, iar în forma în care acesta în prezent reglementează formarea unei părți din patrimoniu și anume a obligațiilor, face ca reclamantul, prin formare obligatorie a rezervelor tehnice, conform normelor contestate, să îndrepte o parte mai mare din activul patrimonial pentru menținerea acestora, deși Standardele Internaționale de Raportare Financiară și Legea dă o altă reglementare, stabilește alte valori și metodologii pentru evaluarea și formarea rezervelor tehnice.

Mai mult, indică reclamantul că, făcând trimitere la prevederile contestate prin prezenta acțiune, Comisia Națională a Pieței Financiare inițiază verificări în privința reclamantului, inclusiv și a actualului certificat, prin care constată pretinse încălcări a cadrului de reglementare, care contravine Standardelor Internaționale de Raportare Financiară, la care urmează să se alinieze pârâtul, în procedura de emitere a actelor normative.

Prin încheierea din 07 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea depusă de Societatea pe Acțiuni „Intact Asigurări Generale”, privind emiterea ordonanței provizorii cu privire la suspendarea din Regulamentul privind rezervele tehnice de asigurare aprobat prin Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 1/5 din 11.01.2011, a sintagmei din pct. 104 „În cazul în care, ca rezultat al testelor de adecvare realizate conform pct. 10² sbp. 1), se identifică o diferență negativă sistematică a existențelor anterioare, asiguratorul procedează la ajustările necesare ale metodelor de calculare a rezervelor utilizate, cu informarea Autorității de supraveghere și suplinirea deficitului de rezerve înregistrate”; sintagmei „maximă” și „(cu rata daunelor finale-60%)” din pct. 28¹; precum și a pct. 31, care statuează că „rezerva riscurilor neexprimate pentru fiecare clasă de asigurare se calculează, utilizând rata operațională combinată, prin următoarele relații: [...] (f.d.101-106).

La 18 iunie 2021, Compania „Intact Asigurări Generale” Societate pe Acțiuni, reprezentată de avocatul Victor Furnică, a depus recurs împotriva încheierii din 07 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii, cu transmiterea cauzei la rejudecare, în instanța de fond pentru a fi examinată cererea privind emiterea ordonanței provizorii.

În susținerea recursului a indicat motivele de drept și de fapt expuse în cererea privind emiterea ordonanței provizorii, suplimentar invocându-se că instanța de fond, fără temei legal a considerat că instituția suspendării nu este aplicabilă actelor normative or, în temeiul art. 191 alin. (2) din Codul administrativ, Curțile de apel soluționează în primă instanță acțiunile în contencios administrativ împotriva actelor administrative normative, care nu se supun controlului de constituționalitate.

Mai mult, instituția suspendării actului administrativ individual contestat este reglementată expres în art. 214 din Codul administrativ, iar în temeiul art. 215 alin. (1) din același cod, în cazurile care nu cad sub incidența art. 214, reclamantul poate solicita instanței de judecată care examinează acțiunea în contencios administrativ emiterea unei ordonanțe provizorii.

Recurentul consideră că la caz, solicitarea de aplicare a măsurii de asigurare aferente acțiunilor de contencios administrativ în control normativ se încadrează în prevederile art. 215 alin. (1) din Codul administrativ, respectiv instanța era obligată să o examineze.

Prin urmare, recurentul, având în vedere motivarea instanței de fond, consideră că soluția emisă nu a fost încadrată în nicio prevedere legală care ar conține excepția de aplicare a instituției suspendării actului administrativ normativ, iar actul judecătoresc emis încalcă dreptul recurentului de a avea acces la un tribunal.

La 24 iunie 2021, Curtea Supremă de Justiție a expediat pentru notificare intimatului și persoanei terțe copia recursului depus de către Compania „Intact Asigurări Generale” Societate pe Acțiuni, cu explicarea dreptului de a depune referință (f.d.156).

La 05 iulie 2021, prin intermediul poștei electronice, Comisia Națională a Pieței Financiare, reprezentată de avocatul Popil Angela, a depus referință, prin care a solicitat respingerea cererii de recurs depusă de Compania „Intact Asigurări Generale” Societate pe Acțiuni împotriva încheierii din 07 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, ca fiind lipsită de temei, cu menținerea în vigoare a actului judecătoresc contestat. Totodată, a menționat că institutul suspendării în contencios administrativ vine în protecția drepturilor individuale vătămarea cărora se invocă în acțiunea de contencios administrativ și doar atunci când obiect al examinării sunt actele administrative individuale defavorabile. Respectiv, în cazul în care, prin acțiunea dedusă judecății recurentul solicită instanței de contencios administrativ controlul unui act administrativ cu caracter normativ emis de către autoritatea intimată, institutul suspendării nu este aplicabil, această concluzie a instanței de fond fiind întemeiată și legală (f.d.160, 161-163).

În corespundere cu articolul 241 alin. (1) din Codul administrativ, încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.

Conform art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 07 iunie 2021, a notificat-o recurentului prin intermediul poștei electronice la 14 iunie 2021, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică (f.d.31).

Instanța de recurs atestă că Compania „Intact Asigurări Generale” Societate pe Acțiuni, s-a conformat prevederilor legale și în termen, la 18 iunie 2021, a declarat recurs împotriva încheierii din 07 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Conform art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ a decis examinarea cererii de recurs fără înștiințarea participanților la proces, cu plasarea datei ședinței pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, fiind inoportună invitarea părților, întrucât argumentele expuse în cererea de recurs au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței examinarea acesteia.

Examinând recursul, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul depus de Compania „Intact Asigurări Generale” Societate pe Acțiuni, reprezentată de avocatul Victor Furnică, și a menține încheierea din 07 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă decizie prin care respinge recursul.

Din materialele cauzei rezultă că, Compania „Intact Asigurări Generale” Societate pe Acțiuni, reprezentată de avocatul Victor Furnică, a înaintat acțiune în control normativ împotriva Comisiei Naționale a Pieței Financiare, persoană terță Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova, solicitând anularea în parte a pct. 10⁴ și pct. 28¹, precum și anularea integrală a pct. 31 din Regulamentul privind rezervele tehnice de asigurare, aprobat prin Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 1/5 din 11 ianuarie 2011.

Totodată, prin acțiunea înaintată, Compania „Intact Asigurări Generale” Societate pe Acțiuni, a solicitat emiterea ordonanței provizorie cu privire la suspendarea pct. 10⁴, pct. 28¹ și pct. 31 din Regulamentul privind rezervele tehnice de asigurare, aprobat prin Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 1/5 din 11 ianuarie 2011.

Prin încheierea din 07 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea depusă de Societatea pe Acțiuni „Intact Asigurări Generale”, privind emiterea ordonanței provizorii cu privire la suspendarea din Regulamentul privind rezervele tehnice de asigurare aprobat prin Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 1/5 din 11.01.2011, a sintagmei din pct. 104 „În cazul în care, ca rezultat al testelor de adecvare realizate conform pct. 10² sbp. 1), se identifică o diferență negativă sistematică a existențelor anterioare, asiguratorul procedează la ajustările necesare ale metodelor de calculare a rezervelor utilizate, cu informarea Autorității de supraveghere și suplinirea deficitului de rezerve înregistrate”; sintagmei „maximă” și „(cu rata daunelor finale-60%)” din pct. 28¹; precum și a pct. 31, care statuează că „rezerva riscurilor neexprimate pentru fiecare clasă de asigurare se calculează, utilizând rata operațională combinată, prin următoarele relații: [...] (f.d.101-106).

Pentru a dispune astfel, instanța de judecată a conchis că Regulamentul privind rezervele tehnice de asigurare, aprobat prin Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 1/5 din 11.01.2011, nu poate fi calificat ca un act administrativ individual defavorabil, fiind un act normativ, iar suspendarea executării actelor administrative normative este exceptată prin lege.

Efectuând controlul judiciar al încheierii din 07 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, instanța de recurs a constatat că aceasta a fost emisă în concordanță cu normele de drept procedural.

Potrivit Recomandării Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei nr. (89) 8 din 13 septembrie 1989 privind protecția provizorie acordată de instanță pe probleme administrative, atunci când o instanță este sesizată cu o contestație referitoare la un act administrativ, iar instanța nu a pronunțat încă o decizie, solicitantul poate cere aceleași instanțe sau unei alte instanțe competente să ia măsuri de protecție provizorie împotriva actului administrativ. Persoana în cauză trebuie să aibă același drept de a solicita unei instanțe competente să ia măsuri de protecție provizorie, înainte de contestarea actului în conformitate cu primul sub-paragraf, în caz de urgență sau atunci când o plângere administrativă, care nu cuprinde în sine niciun efect suspensiv, a fost depusă împotriva actului administrativ și nu a fost încă soluționată. În decizia privind acordarea protecției provizorii solicitantului, instanța trebuie să ia în considerare toți factorii relevanți și interesele. Măsuri de protecție provizorii pot fi acordate, în special, în cazul în care executarea actului administrativ este susceptibilă de a provoca daune severe, care ar putea fi remediate cu dificultate și dacă există un caz prima-facie împotriva valabilității actului.

Măsurile de protecție provizorie dispuse de către instanța competentă pot lua forma de suspendare a executării actului administrativ, în întregime sau parțial, prin care se dispune în totalitate sau parțial restabilirea situației care a existat la momentul adoptării actului administrativ sau la orice modificare ulterioară, și de impunere asupra administrației a oricărei obligații corespunzătoare, în conformitate cu competențele Curții. Măsurile de protecție provizorie se acordă pentru perioada stabilită de instanță. Ele pot fi supuse anumitor condiții și pot fi revizuite. Măsurile de protecție provizorie nu pot aduce în nici un fel atingere deciziei care urmează să fie luată de instanța sesizată cu privire la contestarea actului administrativ.

În conformitate cu prevederile art. 214 alin. (1) - (2) din Codul administrativ, suspendarea executării actului administrativ individual contestat poate fi solicitată de către reclamant instanței de judecată care examinează acțiunea de contencios administrativ. Reclamantul poate solicita instanței de judecată competente suspendarea executării actului administrativ individual până la înaintarea acțiunii în contencios administrativ dacă autoritatea publică investită cu soluționarea cererii prelabile a refuzat suspendarea sau nu a soluționat cererea de suspendare în termenul stabilit la art.172 alin.(3).

Instanța de judecată poate dispune suspendarea executării actului administrativ individual din motivele prevăzute la art.172 alin. (2).

La acest capitol, se va remarca că suspendarea executării actului administrativ creează un remediu efectiv pentru asigurarea respectării principiului legalității – principiu care guvernează întreaga activitate a autorității publice.

Este incontestabil faptul că potrivit art. 215 din Codul administrativ, în cazurile care nu cad sub incidența art. 214, reclamantul poate solicita instanței de judecată care examinează acțiunea în contencios administrativ emiterea unei ordonanțe provizorii.

Până la înaintarea acțiunii în contencios administrativ, reclamantul poate solicita emiterea unei ordonanțe provizorii instanței de judecată la care se va depune acțiunea.

Instanța de judecată poate emite o ordonanță provizorie dacă: a) în baza unei examinări sumare, ajunge la concluzia că pretenția revendicată de reclamant este întemeiată; și b) emiterea ordonanței este necesară pentru evitarea consecințelor grave și ireparabile pentru reclamant.

Prevederile art. 214 alin. (3)–(5), (7) și (8) se aplică corespunzător.

În conformitate cu art. 10 alin. (1) din Codul administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Colegiul menționează că, pentru admisibilitatea cererii de suspendare este necesar ca, pe lângă caracterul individual, actul să fie defavorabil, adică să impună destinatarilor obligații, sancțiuni, sarcini sau să afecteze drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori să respingă, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat.

Suspendarea executării actului administrativ individual defavorabil reprezintă o măsură urgentă și provizorie, care, în esență, are finalitatea de a asigura o protecție efectivă a drepturilor vătămăte prin acte administrative individuale emise de către autoritățile publice.

Totodată, art. 12 din Codul administrativ, definește actul administrativ normativ ca fiind actul juridic subordonat legii adoptat, aprobat sau emis de o autoritate publică în baza prevederilor constituționale sau legale, care nu se supune controlului constituționalității și stabilește reguli de aplicare obligatorii pentru un număr nedeterminat de situații identice.

Prin urmare, din sensul art. 12 din Codul administrativ, rezultă că legiuitorul a stabilit că instituția ordonanței provizorii aferentă suspendării se aplică doar în privința actelor administrative individuale, dar nu și în privința actelor normative, având în vedere că ultimele cuprind reglementări generale și impersonale care poartă caracter obligatoriu în vederea aplicării la un număr nedeterminat de subiecte de drept și care, odată anulate printr-o hotărâre judecătorească definitivă, încetează a mai produce efecte juridice *erga omnes*, față de toate subiectele de drept, suspendarea executării acelor acte normative poate fi dispusă exclusiv prin același procedeu prin care actul administrativ cu caracter normativ a luat ființă, nefiind posibilă suspendarea acestuia printr-o eventuală încheiere judecătorească pronunțată într-o pricină concretă și cu efecte *inter partes*.

Un raționament aparte al instanței în susținerea poziției sale constă în faptul instanța de judecată competentă nu este obligată în mod automat și necondiționat să dispună suspendarea actului administrativ, fiind absolut obligatoriu pentru obținerea protecției jurisdicționale să se facă dovada îndeplinirii condițiilor prevăzute de normele de drept intern.

Analizând circumstanțele menționate în raport cu normele de drept citate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al

Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că încheierea recurată este adoptată în conformitate cu normele de drept procedural, Curtea de Apel Chișinău întemeiat și legal respingând cererea Companiei „Intact Asigurări Generale” Societate pe Acțiuni, reprezentată de avocatul Victor Furnică, cu privire la emiterea ordonanței provizorii cu privire la suspendarea actului administrativ.

Mai mult, potrivit prevederilor art. 172 alin. (2) din Codul administrativ, suspendarea executării unui act administrativ poate fi dispusă în două cazuri, atunci când există suspiciuni serioase și rezonabile privind legalitatea actului administrativ individual defavorabil și, când există pericolul iminent de producere a unor prejudicii ireparabile prin executarea în continuare a actului administrativ individual defavorabil.

Prin noțiunea de suspiciuni serioase și rezonabile privind legalitatea actului administrativ se au în vedere asemenea fapte care ar convinge judecătorul că actul administrativ individual ar fi ilegal, deoarece ilegalitatea propriu-zisă a acestuia este o chestiune de fond și se verifică în cadrul dezbaterilor judiciare.

Prin pericol iminent trebuie de înțeles un proces pe punctul de a se iniția și care nu poate fi evitat. Aspectul respectiv urmează să fie interpretat și aplicat în conformitate cu principiul proporționalității intruziunii în drepturile persoanei și durata procesului de contencios administrativ.

Conform art. 23 alin. (1) – (4) din Legea privind Comisia Națională a Pieței Financiare nr. 192-XIV din 12 noiembrie 1998, actele Comisiei Naționale sînt supuse controlului de legalitate în instanțele de contencios administrativ conform procedurii stabilite de Legea contenciosului administrativ și conform cerințelor prezentei legi. Dispozițiile altor legi pot fi aplicate în cazurile de contestare a actelor Comisiei Naționale doar în măsura în care nu contravin normelor stabilite de prezenta lege.

Suspendarea executării actelor Comisiei Naționale poate fi cerută în instanța de contencios administrativ numai după contestarea acestora la Comisia Națională în termen de 30 de zile de la data comunicării răspunsului Comisiei Naționale pe marginea cererii prealabile privind aceste acte sau de la data expirării termenului pentru soluționarea cererii prealabile. Termenul de 30 de zile nu se extinde asupra actelor cu caracter normativ.

Suspendarea executării actelor Comisiei Naționale poate fi dispusă de instanța de judecată numai la cererea reclamantului, depusă concomitent cu înaintarea acțiunii, și doar în cazul în care sînt întrunite cumulativ următoarele condiții:

a) motivele invocate de reclamant în susținerea acțiunii sînt pertinente și bine întemeiate și este un caz *prima facie* împotriva legalității actului contestat;

b) reclamantul prezintă argumente care au o bază factologică precum că circumstanțele litigiului reclamă dispunerea urgentă a suspendării executării actului administrativ contestat pentru a evita prejudicierea gravă și ireparabilă a intereselor reclamantului;

c) prejudiciul care ar putea fi cauzat reclamantului depășește interesul public urmărit prin emiterea actului administrativ contestat.

Sarcina probațiunii întrunirii condițiilor menționate la alin.(3) revine reclamantului. Până la proba contrară se prezumă existența unui interes public în executarea imediată și neîntreruptă a actelor Comisiei Naționale.

În condițiile prezentului caz este relevant că, în motivarea solicitării de suspendare a executării pct. 10⁴, pct. 28¹ și pct. 31 din Regulamentul privind rezervele tehnice de asigurare, aprobat prin Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 1/5 din 11 ianuarie 2011, recurentul a invocat că Comisia Națională a Pieței Financiare inițiază verificări în privința reclamantului, inclusiv și a actualului certificat, prin care constată pretinse încălcări a cadrului de reglementare, care contravine Standardelor Internaționale de Raportare Financiară, la care urmează să se alinieze pârâtul, în procedura de emitere a actelor normative.

De asemenea, din materialele dosarului rezultă cu certitudine că obiectul controlului normativ în prezenta cauză îl constituie pct. 10⁴, pct. 28¹, și pct. 31 din Regulamentul privind rezervele tehnice de asigurare, aprobat prin Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 1/5 din 11 ianuarie 2011.

La caz, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că instanța de apel corect a concluzionat că suspendarea executării actelor administrative normative este exceptată prin lege, deoarece din sensul prevederilor normelor care reglementează suspendarea executării actelor administrative contestate rezultă cert că instituția suspendării executării actului administrativ se aplică doar în privința actelor administrative individuale, dar nu a celor normative.

În această ordine de idei, Colegiul conchide că prima instanță just a ajuns la concluzia netemeinicii cererii reclamantului cu privire la emiterea ordonanței provizorie cu privire la suspendarea din pct. 10⁴, pct. 28¹ și pct. 31 din Regulamentul privind rezervele tehnice de asigurare, aprobat prin Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 1/5 din 11 ianuarie 2011.

Mai mult, în situația în care ordonanța provizorie urmărește scopul evitării consecințelor grave și ireparabile pentru reclamant, efectele acesteia urmează să se răsfrângă în totalitate asupra reclamantului. Iar actul contestat urmând în continuare a reglementa raporturi juridice ce vizează rezervele tehnice între Comisia Națională a Pieței Financiare și participanții profesioniști la piața asigurărilor.

În contextul celor expuse, urmează a fi respins ca fiind neîntemeiat argumentul recurentului precum că instanța de fond fără temei legal a considerat că instituția suspendării nu este aplicabilă actelor normative.

Referitor la criticile recurentului precum că actul judecătoresc emis de prima instanță încalcă dreptul Companiei „Intact Asigurări Generale” Societate pe Acțiuni de a avea acces la un tribunal, instanța de recurs menționează următoarele.

Dreptul la un proces echitabil, cu toată ponderea pe care i-o conferă articolele 6, 20 alin. (1) și 114 din Constituție, trebuie interpretat în lumina principiului preeminenței dreptului, potrivit căruia toți justițiabilii trebuie să aibă parte de un remediu judiciar efectiv care să le permită să-și apere drepturile cu caracter civil. Fiecare persoană are dreptul de a-și prezenta cererea privind drepturile și obligațiile sale cu caracter civil în

fața unui tribunal (a se vedea Al-Dulimi și Montana Management Inc. v. Elveția [MC], 21 iunie 2016, § 126).

Privită în mod separat, imposibilitatea suspendării actului normativ nu afectează, la modul abstract, dreptul recurentului la un proces echitabil.

Din perspectiva articolului 20 din Constituție și a articolului 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, dreptul fundamental pe care îl au persoanele este un drept la (i) „judecarea cauzei în mod echitabil și public”, (ii) „în termen rezonabil” și (iii) de către o instanță care este „independentă”, „imparțială” și „instituită de lege”. Aceste condiții nu impun instituirea unei proceduri de suspendare a actului normativ. Posibilitatea suspendării unor acte ale autorităților publice poate fi dedusă sau presupusă a fi necesară din perspectiva dreptului la un proces echitabil dacă acest drept nu ar putea opera sau funcționa fără ea.

Dreptul la un proces echitabil poate exista, opera sau funcționa fără instituția suspendării. În același timp, dacă este reglementată, instituția suspendării nu poate exista fără garanțiile dreptului la un proces echitabil, decât în situații bine-determinate. Cu titlu de digresiune, Curtea va face trimitere la următorul exemplu din jurisprudența Curții Europene: în cauza Micallef v. Malta [MC], 15 octombrie 2009, § 75, Curtea Europeană a reținut că procedurile preliminare, cum sunt cele care vizează instituirea unei măsuri provizorii ca suspendarea, nu sunt considerate, în mod obișnuit, ca stabilind drepturi și obligații cu caracter civil și, prin urmare, nu intră în câmpul de protecție al articolului 6 din Convenție. Totuși, în anumite cazuri, Curtea Europeană a aplicat articolul 6 în privința procedurilor provizorii, în special pentru că acestea erau decisive pentru drepturile cu caracter civil ale reclamantului. Aplicabilitatea dreptului la un proces echitabil în cazul procedurilor provizorii depinde de următoarele condiții: în primul rând, dreptul în discuție trebuie să aibă un caracter civil, atât în cadrul procedurilor principale, cât și în cadrul procedurilor de suspendare. În al doilea rând, trebuie analizate natura măsurii provizorii, obiectul și scopul ei, precum și efectele în privința dreptului în discuție. Oricând o măsură provizorie va fi considerată efectivă pentru a determina dreptul sau obligația cu caracter civil, în ciuda duratei perioadei în care este în vigoare, articolul 6 va fi aplicabil (Kübler v. Germania, 13 ianuarie 2011, §47).

Așadar, pentru a se putea susține încălcarea articolului 20 din Constituție trebuie să se constate afectarea caracterului echitabil general al procedurilor, prin existența unor norme legale, un criteriu fundamental pe care recurentul trebuia să-l demonstreze.

Din considerentele menționate și având în vedere că încheierea din 07 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău este legală, iar argumentele invocate sunt neîntemeiate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul depus de Compania „Intact Asigurări Generale” Societate pe Acțiuni, reprezentată de avocatul Victor Furnică, cu menținerea încheierii din 07 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

În corespundere cu prevederile art. art. 193, 194, 241 și 243 alin. (1) lit. b), (2) și (3) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în

contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de Compania „Intact Asigurări Generale” Societate pe
Acțiuni, reprezentată de avocatul Victor Furnică.

Se menține încheierea din 07 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Maria Ghervas

judecători

Nina Vascan

Victor Burduh